

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna petlitvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 33 v
za dva- in večkrat 25.,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostopna petlitvrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izveniš ne delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Slovenci v Ameriki.

Tisto »jugoslovansko« blodenje, v katero je Sakserjeva ameriška »Slovenska Liga« hotela zapeljati ameriške Slovence, tudi v Ameriki ni moglo pritegniti našega poštenega naroda nase. Odkritja »Slovenca« o »Slovenski ligi«, njenih plačnikih in njenih namenih so globoko vplivala v Ameriki. Uslužbenice entente so bili pozneje posebno razkrinkani z vstopom Italije v svetovno vojsko, ker se je takrat posebno videlo, da se ententa briga v svetovni vojski le za svoj dobiček in da so ji »Slovenska liga« in skupnost slovenskih zemelj deveta briga.

V veliko zadoščenje je bilo to nam in vsem tistim ameriškim Slovincem, ki so že od začetka stali na stališču, da Slovenci s svojo zvestobo ne kupčujemo, da je stališče našega naroda edino le v okvirju habsburške monarhije. Sedaj prihaja iz Amerike poročilo, da se po celi Ameriki skupljajo podpisi za protest, da bi Italijani stalno zasedli slovenske kraje, katere imajo danes v svojih rokah. Podpisovanja se udeležujejo enako Slovenci kot Hrvatje in to v severni in južni Ameriki. V protestu, ki bo predan tudi amerškanski vladi, se energično protestira proti vsaki nakani, da bi si Italija pridržala tudi najmanjši del slovenskih zemelj.

Če kaj, kaže to, kako napačno je bilo stališče »Slovenske lige«, ki je pozdravljala s krvjo Franca Ferdinanda oškropljene sovražnike Avstrije kot »osvoboditelje«. Mi hočemo ostati zvesti sinovi svojega starega očeta v katoliški Avstriji! Pohlep evropskih frama-zonskih življev po njej je naš narod tako pravilno cenil in ga tudi na bojiščih tako poplašal kakor zaslužijo roparji, ki si nadevajo krinko »osvoboditeljev«!

Odmevi o vprašanju parlamenta.

Predsednik državne zbornice dr. Silvester je že odposlal vabila na zastopnike zborničnih strank k razgovoru dne 23. t. m. Istotako je vstopil v stik s posameznimi strankami glede njihovih želj, posebno glede oseb, ki naj se povabijo. Dnevni red razgovora bo vprašanje zborničnega zasedanja.

Češki katoliško-narodni poslanci Češke in Moravske so soglasno pritrldili predlogu predsednika kluba dr. Hrubana, naj se vpokličejo parlament in delegacije k zasedanju. Katoliško-narodno glasilo »Čeh« piše med drugim: »Danes je glavno, da sta češki narod in njegovo politično vodstvo v vprašanju državnega zbora in delegacij edina. To je prvi praktični uspeh še formalno ne realizirane narodne koncentracije in upamo, da bo pri tem ostalo, tudi če ne bo uresničena želja ogrske opozicije.«

Tudi češki socijalni demokrati so imeli v soboto posvetovanje, kjer so zavzeli sledeče stališče: »Češka socijalno demokratična stranka vztraja samoobsebi umljivo na principijelni zahtevi parlamentarizma. Ta zahteva pa je mogoča le na resničnem parlamentarizmu, ki se opira na popolno svobodo govora in tiska, osebno imuniteto kakor tudi na vpliv na eksekutivo in druge javne zadeve. Stranka smatra za samoobsebi umevno, da v času, ko vodi država boj proti sovražni premoči, parlament življenjske interese države upošteva in tudi o tem popolno jamstvo prevzame. Vsaka resna akcija, ki stremi za temi cilji, sme računati na našo pomoč. Ta utis pa nista vzbudila pri nas določena poizkusa, ki jih je začel ogrski državni zbor in sedanja akcija. Nasprotno sta obe akciji, ki kažeta mnogo znakov medsebojne notranje zveze, v svojih motivih in ciljih vse preveč nejasni, da bi bilo stranki mogoče zavzeti nasproti njim drugo stališče kot stališče opreznosti in rezerviranosti.«

Diplomatične listine o našem razmerju z Rumunijo v času pred vojsko.

C. in kr. zunanje ministrstvo objavlja zbirko diplomatičnih listin, tičočih se razmerja med Avstroogrsko in Rumunijo v času od 22. julija 1914 do 27. avgusta 1916. Zbirka obsega 111 listin. Konec zbirke se glasi:

Poročilo grofa Czernina z dne 19. junija 1916. se glasi med drugim: Kar je mogoče storiti, da se na gospoda Bratianu drževalno vpliva, se bo storilo. Diplomatično delo more nevarne korake Rumunije odgoditi in zakazniti, v zadnji instanci preprečiti jih pa ne more; s kanoni ustvarjena dejstva so mnogo močnejša nego diplomatične zvijače, njim gre zadnja beseda in le-ta bodo odločala.

V poročilu z dne 25. junija pravi grof Czernin po avdienci pri kralju: Prepričan sem, da se Rumunija že intenzivno pogaja z entento in da bo postal tukajšnji položaj op nadaljnjih ruskih zmagah zelo kritičen.

28. junija je izvedel grof Czernin, da so Bratianove zahteve v pogajanjih z entento bojda približnivo naslednje: Ententa naj začne splošno ofenzivo, Rusija mora nadalje zmagovito prodirati, Rumuniji je zavarovati hrbet proti Bolgariji, Rumuniji se prizna Sedmograška, Banat in Bukovina, Rumunija napove vojno samo Avstroogrski, ne pa Nemčiji, ententa dobavi Rumuniji municijo in artiljerijo. Grof Czernin pravi, da utegne pasti kritični stadij v Bratianovih namerah približno v drugo polovico avgusta, a to seveda le tedaj, ako bo vojaški položaj ugoden za izdajstvo. 30. junija ponavlja grof Czernin to svoje prerokovanje in sodi na podlagi ponovnega pogovora z Bratianom, da le-ta še nikoli od začetka vojske ni bil tako blizu tega, da zapusti nevtralnost, kakor sedaj. Bratianu naglašja, da se vojna nagiba h koncu in trdi, da je človeški material osrednjih držav izčrpan, nasprotno pa da so ententini in posebno ruski viri v tem oziru neizčrpani.

7. julija. Grof Czernin je izvedel, da so četverosporzumne velesile dale povedati rumunski vladi, da ako sedaj ne poseže vmes, se ob sklepanju miru ne bodo brigale za Rumunijo.

18. julija je javil baron Burian grofu Czerninu, da ima zanesljive podatke za to, da se Bratianu zopet dogovarja z ententnimi kabineti o pogojih, da Rumunija vstopi v vojno. Prav bi bilo morda, kralja zopet enkrat opozoriti, kako gorostasno bi bilo v moralnem oziru, ako bi na tak kričec način prelomil dano besedo. Isti dan je izročil baron Burian poslaniku v Berlinu, princu Hohenlohe, pregled o položaju, da o njem zaupno pouči državnega kanclerja.

27. julija poroča grof Czernin, da je v svoji avdienci pri kralju govoril v naročnem smislu. Kralj je rekel, da ima iste nazore kakor njegov stric, toda manj avtoritete. Izrazil se je dalje, da hoče biti Bratianu ob eventuelni razdelitvi monarhije zraven, noče pa te delitve povzročiti. 29. poroča grof Czernin v drugič o pogovoru, ki ga je bil imel 26. z Bratianom in v katerem je poslanik rekel Bratianu, da ima utis, da bo to njegov zadnji pogovor z njim, ker natančno ve, da se Bratianu opogaja z entento in vzburja javno mnenje Rumunske. Bratianu je odgovoril, da trenutno ne misli na vojno, le zraven hoče biti, ako je naš poraz tako ko tako neizbežen. Grof Czernin poroča, da stremi njegovo delovanje le za tem, da prepriča Bratianu, da se bodo vrgle v slučaju rumunskega verolomstva nemške čete na Sedmograško, v hrbet pa pade Rumunom pol milijona Bolgarov.

5. avgusta je brzojavil generalni konzul pl. Felner iz Galaca, da je slišal, da se v danem slučaju sploh ne izda posebno mobilizacijske povelje, ker je Rumunija dejansko že gotova.

Baron Burian je 7. avgusta naznanil poslaniku princu Hohenlohe, da bodo Rusi morda z večjimi močmi udrli v Rumunijo in da bi se Rumunija morda temu z orožjem uprla le tedaj, ako bi Bratianu vedel, da bomo mi na rusko kršitev rumunskega

ozemlja odgovorili z enakim korakom. Baron Burian je mnenja, da bi bilo prav, ako bi poslanik Czernin podal Bratianu ustno izjavo v tem smislu, toda le v sporazumu z nemško vlado. Nato poroča princ Hohenlohe, da bo dobil nemški poslanik v Bukareštu primerna navodila.

8. avgusta poroča grof Czernin, da mu je rekel Bratianu tekom daljšega pogovora, da bi mu mogli mi s teritorialno ponudbo v Bukovini zelo pomagati, da bi ohranil nevtralnost. Grof Czernin je ta predlog odločno odklonil, dobro vedoč, da dela s tem v smislu Burianovih intencij, kakor tudi v prepričanju, da bi Rumunija tako koncesijo pač sprejela, a nas kasneje, ako bi nas smatrala za poražene, vendarle napadla. Baron Burian je naslednji dan brzojavil grofu Czerninu, da odgovarja njegovemu stališču, da se vsak Bratianov izsiljevalni poizkus stvarno, odločno, a po obliki zelo prijateljsko odkloni. 10. je baron Burian sporočil poslaniku informacije, glasom katerih se pogaja Rumunija z Rusijo glede sklepa vojaške konvencije, s celokupno entento pa glede vstopa v vojno; kakor se zdi, se glede rumunskega predpogoja, da se začne ofenziva iz Soluna, še niso zedinili. Pri Bratianu ne smemo vzbu-diti vtisa, kakor da smatramo njegovo odločitev že za padlo. 11. je slišal grof Czernin, da Bratianu z entento, s katero je nastopila napetost, ni dovršil dogovorov. 12. je sporočil, da se je kralj izrazil, da upa priti preko sedanje krize. Poročila o velikih vpoklicih prihajajo, vpoklicance opremljajo večinoma ponoči, krдела dopolnjujejo natihome na vojno stanje. (Konec prihodnjič.)

Boji za Goriško.

Boj za našo Goriško traja dalje. Lahki ne poskušajo prodirati samo na Krasu, ampak so napravili zopet sunek proti sv. Katarini. Vendar je bila ta akcija le bolj demonstrativnega pomena. Vse operacije bojnih sil nadvojvode d' Aosta se koncentrirajo le na Krasu. Poleg francoskih daleč nosečih težkih topov in metalcev min se uporablja zadnje dni zelo pogosto strašno orožje zračnega torpeda. Toda vkljub vsem hudim bojem ima vendar človek utis, da se Italijani v sedanji bitki obotavljajo poseči v boj z glavno svojo močjo bodisi artiljerije, bodisi infanterije. Morda je krivo temu nekoliko tudi deževno vreme. Opažati je tudi, da je zadnje dni po dnevi bolj mirno, le ponoči se razvije hujši boj. Vendar je zunanji utis zadnjih bojev, katerega imajo očividci ta, da ti boji dosedaj še daleč ne dosežejo po silovitosti sedme laške ofenzive.

Vsled slabega vremena ni bilo zadnje dni na Goriškem večjih letalskih akcij, ako izvzamemo drzen in uspešen polet naših goriških pomorskih letalcev v italijansko operacijsko ozemlje. Na tirolskem bojišču nobenih važnejših dogodkov, le tu pa tam posamezne priske.

Z ozirom na različne glasove povdarjamo, da se ni položaj na goriškem bojišču od zadnje sedme soške ofenzive sem nič izpremenil. Kakor smo se informirali pri poučenih krogih, pesimizem, s katerim nekateri zasledujejo dogodke na Krasu, ni na mestu. Tudi nova evakuacija vaš na Krasu in Vipavski dolini se ni odredila.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. oktobra. Uradno:

Delovanje sovražne artiljerije in metalcev min na južnem delu primorske fronte traja dalje. Italijanski pehota, ki je skušala napasti na kraški planoti južno od Nove vasi in pri Gorici proti sv. Katarini, smo z zapiralnim ognjem zavrnili.

V Fasanskih planinah je došlo v odseku Cardinal-Coldoso do večernih srditih pobližnjih bojev. Napadajoči sovražnik, več bataljonov močan, je bil odbit. Naše čete so obdržale vse vžinske postojanke. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Dogodki na morju.

Dunaj, 9. oktobra. Uradno:

V noči od 8. na 9. oktobra so naša pomorska letala z uspehom metala bombe na kolodvor in vojaške naprave v San Giorgio di Nogaro in Latisani, dalje na obrambne baterije v Porto Buso, na notranje pristanišče Gradeža in na baterijske postojanke ob spodnji Soči. Vsa letala so se kljub silovitemu obstreljevanju vrnila nepoškodovana.

Poveljstvo mornarice.

Italijansko hrepenenje po Trstu.

»Il Messaggero« z 20. oktobra prinaša sledeči Barzilajev manifest: »Rimljani, za Italijo preje ne bo miru niti odmora, dokler z zaželenim Trstom ne dobi svobodo Jadranskega morja. Z to idejo je prepojena vlada in narod. Podkrepimo to našo željo z tem, da pripravimo zastavo, katero bomo na dan osvoboditve poklonili Trstu, tej »zvesti sestri Rima«, kakor jo je nazval naš slavni pesnik. To bo nagrada za neprestane borbe in žrtve, posvetitev »antičnega vogla« ki se je skozi stoletja držal in upiral vsem tujim vplivom.« Tako vročerkvni Lah. Avstrijsko orožje mu bo zagodilo drugačno pesem!

Vojvoda Aosta?

Lugano, 9. oktobra. Poročila ogrskih listov, da je odstopil od poveljstva vojvoda Aosta, ker ni soglašal s Cadornom, italijansko časopisje zanikava.

Naši letalci na soški fronti.

(Z dovoljenjem vojnотiskovnega stana.)

Vojni poročevalci poročajo: Še v nobeni soški bitki ni bilo delovanje letalcev tako intenzivno, kakor sedaj, ko so pričeli Italijani z osmim napadom na naše postojanke. Noben dan ne mine brez letalskih skrajno drznih poletov, izvršenih sedaj od naših letalcev, drugič pa od laških. Med zadnjim bobnečim ognjem se je dvignil v zrak linijski ladijski poročnik Banfield, njegovo brodovje preleti dvakrat sovražne črte, jih preleti od Adrije do Opatjega-sela, v Giorgio razbijejo njegove bombe sovražno letalsko lopo, po cesti iz Tržiča v St. Canziano koraka train, municijske kolone se prikazujejo, šotor pri šotoru ob obeh straneh ceste naznanja številne laške rezerve. Letala vržejo bombe v taborišče, zmešjava je brezmejna. Vsi obrambni topovi lajajo, toda brez uspeha; nobeno letalo ni zadeto. In na onih mestih za katerimi padajo naše bombe — se bobneči ogenj — tako pripoveduje Banfield — nekoliko poleže. Zopet je vodil svoja letala za italijansko fronto, njegove bombe so govorile železniškim napravam. Govorile balonski lopi pri Jesi in v bližini Ancone. Balonska lopa je ostala porušena, italijanski zrakoplov št. 3 je ostal le še kot kunjja. Najbrže nimajo Italijani sedaj sploh nobene bojne zrakoplova razreda Citta di Ferrara, h katerim je pripadal razdejan zrakoplov št. 3. Toda uspeh ni bil še zaključen. V eni prihodnjih noči so potopile Banfieldove bombe celo število motornih čolnov v beneškem pristanišču. Bili so to bojni čolni oboroženi s strojnimi puškami. Sedemnajst čolnov so potopili letalci predno so se vrnili domov.

Toda tudi Italijani se vadijo pogosto v napadalnih poletih. Oskrbeli so se z letali Newport, ki so okovana s črnimi oklepi, dvokrovniki z največjo brzino, ki spremljajo opazovalne letalce kot bojna brodovja. Zadnjič so napadli Dutovlje na Krasu. Cadorna je zopet vedel povedati o porušenih železniških napravah, uničil je železniške vlake, razdejal skladišča, šestdeset bomb je padlo, toda naprave trdno stojijo, skladišča tudi. Upam, da se ne motijo moje oči. Samo nek prazen sanitetni voz je postal žrtev celega napada.

Častniške izgube Italijanov.

Iz c. in kr. vojnотiskovnega stana se poroča: Po zasebni statistiki imajo Italijani od izbruha vojne mrtvih: 11 generalov, 110 polkovnikov in podpolkovnikov, 173 majorjev, 927 stotnikov, 799 nadporočnikov in 2944 poročnikov.

V času od 15. do 20. septembra so padli: polkovniki in podpolkovniki Gatti Giuseppe, Cermano Evasio, Gallice Giusto, Morino Domenico, Stennio Achille,

Razzini Paride, Rango Raimondo; majorji Bignotti, Castellani Emilio, Ghisolfi Giuseppe, Gaspardo Davide, Cinochio Ramiro in razven teh še 30 stotnikov, 40 nadporočnikov in 77 poročnikov.

Pogled na sedmo soško bitko. (Odobreno od vojnokotkovnega stana.)

Vojni poročevalci poročajo: Še nikdar se niso Italijani tako oprežno in korenito pripravili za bitko kot sedaj. Pet dni se je artiljerijski ogenj vedno večal; najprej so obstreljevali kraje za fronto, potem so združili ogenj na naše postojanke same. Od Plavi do morja je zadivljala strašna bitka.

Italijanski poveljnik vojvoda d' Aosta je hotel svoje načrte zakriti. Boročevićeva armada naj ne vé, na katerem mestu so sklenili Lahi svoj prodiralni poizkus. Predpoldne bobneči ogenj, popoldne pehotni napad od Vipavske doline do morja proti vsem našim postojankam. Vzhodno od Dola prodrejo Italijani na posameznih mestih v naše järke, ujamejo nekaj naših vojakov, zavzamejo posute järke in pridobijo tako na prostoru. Naš bobneči ogenj in pehotni protinapad jih vrže na posameznih mestih zopet ven, tako da je bilanca prvega dneva bitke: izguba nekaterih jarkov, italijanski predor ponesrečen. In zopet pehotni napadi od Vipave do morja. Italijanskemu levemu krilu se posreči priti naprej. Med strašnimi in krvavimi žrtvami se posreči Italijanom, da se ustalijo na mirenem Gradu. Dež pada neprenehoma. Italijanske močno razredčene vrste se prerijejo do naših črt južno od Lokvice in vzhodno Opatjega sela, tam, kjer je laški bobneči ogenj napravil iz naših strelnih jarkov samo eno glinasto-krvavo zmes. Toda še pred zahodom solnca krvavega dneva preidejo naše rezerve k protinapadu in zavzamejo v bajonetnem naskoku kraške järke zopet nazaj.

Tretji dan ponove italijanske čete zopet na celi črti ob Lokvici pehotni napad, toda naše postojanke obdrži zopet pehotni polk št. 87. Na skalah komenske planote divja boj. Trikrat krvavijo pod napadi laških grenadirjev vojaki 39. polka, toda ne umaknejo se iz svojih skalnatih postojank. Četrty dan bitke pošiljajo Italijani zopet svoje čete, ki so strašno izmučene in izredčene, proti južnemu odseku Krasa pri Novi vasi in na višinah 208 in 144. Polk 102 krvavi, toda ne zamenja. Samo nekaj delov bojne črte obdrže Italijani, in sicer samo višino 209 severno od ceste Zamlje—Boneti in višino 144 južno od te ceste. Tudi nadaljne dni poizkušajo Italijani z novimi pehotnimi napadi, ki pa nimajo več one prožnosti in sile.

Kaj je bilanca sedme laške ofenzive? Po šesti soški bitki je zahtevala opustitev goriskega »Ključa«, da smo popustili tudi majhen del naše južne fronte. Preje se je raztegala bojna črta pri Trziču in zahodno od dobrdbskega jezera, sedaj pa vodi vsled umaknitve našega severnega krila na vzhodnem robu Dola v skoraj ravni črti do morja. Italijani so sledili počasi našim četam tako, da so oddaljene naše in laške postojanke povprečno 800 korakov ena od druge, na nekaterih krajih celo od 60 do 80 korakov. Sedma soška bitka nam je v toliko koristila, da se je skrajšala naša fronta vsled zvrnanja od 17 na 12 kilometrov. V tem prostoru so vrgli Italijani v boj celo tretjo armado, obstoječo iz 20 pehotnih brigad, 1 konjeniške divizije, 15 berzajerskih bataljonov, skupaj velikanska množica 180.000 mož se je vrgla na ta kratki prostor, milijoni izstrelkov so se vsuli na naše vojake, da se izpolni že tako dolgo in težko pričakovani sen irredente: Trst. Toda mesto Trsta je imela laška tretja armada le velikanske izgube.

Laški ministrski predsednik Boselli v Milanu.

Lugano, 9. oktobra. (Kor. ur.) Italijanska vlada je poslala istočasno več ministrov v razne kraje Italije. Državni podtajniki so potovali v južni provinci Sicilijo in Sardinijo; visoki ministrski uradniki so se podali v več okrajev, kjer gine simpatično umevanje italijanske vojske, kar zelo vladno vznemirja, ker se boji posledic, tudi to, da so zaprli »demažoge« ni nič pomagalo.

Ministrski predsednik Bosselli se je odzval vabilu mladinskih pristašev vojske. Odbor, ki so ga vodila uredništva listov »Secolo«, »Popolo d' Italia« in »Corriere della sera«, je Bosselliju priredil velik sprejem, ki so se ga udeležili zastopniki državnih oblasti, a župana in mestnih svetovalec pri sprejemu ni bilo; pripadajo kakor znano, socialistični stranki. Veliko najrazličnejših društev z zastavami in z godbo je spremljevalo Bossellija med klicji proti Avstriji in Nemčiji prepevajoč Oberdankovo in Garibaldijevo himno, ko se je podal s kolodvora v svoj hotel.

Z balkona je nagovoril Bosselli svoje spremljevalce: »Občudovanja vredno milansko ljudstvo! Dovolj mi, da pozdravim v prvi vrsti zastave Tridenta, Trsta in Dalmacije, ki stoje tu pred menoj. Saj velja tudi pozdrav Milančanov danes na predvečer zmage celi domovini. Med pot-

jo ste prepevali Garibaldijevo himno. To pomembno petje bo kmalu himna popolne osvoboditve tiste zemlje, kjer živita italijanski jezik in preteklost.

Nekaj ur pozneje je govoril Boselli s odra Scala gledališča; na odru so visele zastave Trsta, Tridenta, Reke in Dalmacije. Boselli je izvajal:

Zmagati hočemo in zmagali bomo za Italijo in kulturo. Milan potrjuje danes, da veruje na brezmejno, slavno in popolno zmago. Vlada narodnega edinstva čuti z vami in bo našo in vojsko naših zaveznikov vodila do popolne zmage. Narod in vlada ponavljata tisto bojno prisego, ki je svoj čas Friderika Rdečebredca, mojstra barbarstva, katerega šola se je modernizirala, pregnala iz Italije.

Naši vojaki nas morajo privedi v Trst in v Trident. Naši vojaki se nahajajo tudi v Valoni, kjer potrjujejo poklic Italije na Adriji, ki ne zatira nobene narodnosti, marveč uveljavlja le italijansko narodnost. Nahajajo se tudi v Solunu, kjer ne bijejo velikih kulturnih bitk le za balkanske narode, marveč za vse civilizirane narode; želimo jim, naj njih zmage koristijo naši rumunski sestri, ki se tako zanima za našo zgodovino in s katero pristrčno sočustvujemo in ki jo, pričakujoč njenih triumfov, pozdravljamo. Skupaj stojimo s Francozi, Angleži, Rusi, Srbi, Belgijci in s Portugalcji, naši skupni uspehi pripravljajo, da bomo dosegli svoje skupne vzore.

Vlada ni pozabila, da mora tudi doma izpolnjevati dolžnosti. Naša mobilizacija industrije, ki obsega 900 večjih in 800 manjših delavnic s 425.000 delavci, med njimi 45.000 žensk, izdelava ves vojni material, ki ga potrebujemo sami in more celo našim zaveznikom pomagati. Vsak mesec izdelava toliko topov, kot prej vsako leto in 110 krat toliko kroge, kakor ko se je pričela vojska. Tudi avtomobilov in letal izdelamo več.

Boselli je končal s pozivom, naj se pomaga državnim financam in z nekaterimi frazami o zmagi narodnega načela in kulture.

Rumuni se umikajo na celi črti.

Pet tednov zasedenega mesta Braševa, kojega osvojitve je tvorila največja moralno aktivno postojanko rumunskega vojnega vodstva, poražena druga rumunska armada ni hotela kar izlaska opustiti. Tako je še v nedeljo došlo v mestu samem do srčitega odpora rumunskih čet, da bi pridobile čas za nastop drugih rumunskih sil od severovzhoda in bi na ta način obdržale Braševo. Cel dan so se tedaj v nedeljo vršili po starih cestah Braševa ljuti boji. Rumunske čete smo morali z najsilnejšim pritiskom prepoditi iz posameznih mestnih delov.

Med tem se je pa 6 km severno od Braševa, pri Sv. Petru vnela bitka med rumunskimi silami, ki so prihitele na pomoč iz gornje doline Alute, in med našimi četami, ki so prodrle čez Földvár ob Aluti. To bitko so zavezniške čete dobile in Rumuni so bili vrženi. S tem je bila usoda Braševa zagotovljena in je mesto trdno v rokah Falkenhaynovih čet. Tudi boji pri Törzvaru so se končali v našo korist, poražene rumunske čete se umikajo proti prelazu.

Na vzhodnem Sedmograškem so čete generala pl. Arza dalje prodrle iz prostora Szekely-Udvarhely proti gorovju Hargita. Rumuni so se na mnogih točkah v dolinah srdito upirali in podvzeli na posamnih točkah protinapade. Ta odpor naj bi predvsem ustvaril možnost urejene umikanja, ker so Rumuni na mnogih mestih ustanovili etapske postaje in nakopičili vojne potrebščine. V splošnem se tedaj ugotavlja vedno silnejši pritisk zavezniških armad proti rumunski drugi in severni armadi, kateremu se Rumuni zamen skušajo upirati. Dejstvo, da so Rumuni morali iz gornje doline Alute poslati čete na pomoč ogroženim oddelkom pri Braševu, dokazuje, da od v Fogaraški kotlini zbranih čet druge rumunske armade ni veliko ostalo.

Dalje smo na spodnji Donavi pri Svištovu, nasproti Zimnice, pridobili otok, ki je bil zaseden od Rumunov. Pod varstvom monitorskih baterij in spremljane od c. in kr. pionirjev so se nemške čete polastile otoka in ujele celo posadko 2 častnikov in 250 mož — ter zaplenile 6 topov in municijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Dunaj, 9. oktobra. Uradno:
Zaveznške čete generala Falkenhayna so včeraj porazile sovražnika pri Törzvaru in v središču poličnih bojih očistile Braševo (Kronstadt). Iz Haronszoka prihitela sovražna ojačenja smp južgovzhodno od Földvára ustavili in porazili. Rumuni povsod izpraznijo bojšče.

Nasproti armadi generala pl. Arza, ki prodira v gorovjih Hargitta in Görgey so sovražnik mestoma upira.
Ob Svištovu ob bolgarski Donavi so se nemški oddelki in avstrijski pionirji, podpi-

rani po naši donavski flotilji, polastili nekega od Rumunov zasedenega otoka, pri tem zaplenili 6 topov in ujeli 3 častnike in 155 mož.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. oktobra. Veliki glavni stan:

Prodiranje na vzhodnem Sedmograškem se nadaljuje. Rumuni so bili v bitki pri Braševu poraženi. Zamen so posegle od severa došla ojačenja v boj severovzhodno od Braševa. Törzvar smo vzeli. Sovražnik se umika s cele bojne črte.

Bojna skupina maršala pl. Mackensena.

Nemške čete, podpirane po avstro-ogrskih monitorjih, so se z nenadnim napadom polastile donavskega otoka severovzhodno od Svištova, ujele 2 častnika in 150 mož ter zaplenile 6 topov. Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 8. oktobra. Uradno:
Ob Donavi je mirno. V Dobrudži je bilo podnevi primeroma mirno. Po večkratnih brezuspešnih več dni trajajočih napadih se je sovražnik umaknil v svojo prejšnjo postojanko. S posrečnim protinapadom, podvzetim severovzhodno od vasi Bešavel, smo prepodili oddelke, ki so ostali pred sovražnimi črtami, in jim zadali velike izgube. Ob obali Črnege morja je mirno.

Sofija, 9. oktobra. Uradno se poroča: Ob Donavi smo zasedli z nenadnim, po donavskem brodovju podpiranim napadu otok Zimnico, ki leži na vzhodnem iztoku prekopa Beliena. Ujeli smo 2 častnika in 150 mož in zaplenili 6 topov.

V Dobrudži in ob obali Črnege morja je mirno.

Rumunsko uradno poročilo.

6. oktobra. Južno bojišče: V Dobrudži so napredovali napadi rusko rumunskih sil v središču in na levem krilu.

7. oktobra. Severno in severozahodno bojišče: Boji manjše važnosti so se bili v tesnem prelazu Cainenii in v Iui dolini. Naše čete so zopet podvzele ofenzivo.

Južno bojišče: Topovski boj ob Donavi. V Dobrudži so napredovale naše čete na desnem krilu in zasedle sovražne järke. V središču smo odbili nočni napad sovražnika.

Rusko uradno poročilo.

6. oktobra. Bojna črta v Dobrudži: Naša ofenziva napreduje; ujeli smo približno 300 mož.

7. oktobra. Naša ofenziva traja dalje. Naše čete so zasedle Carabaco in Besaul kakor tudi vmesne višine. Vse sovražne protinapade smo odbili z velikimi izgubami zanj. Kakor izpovedujejo ujetniki, je ostal od enega bolgarskega polka le en slab bataljon.

Rumunski generalni štab umaknil čete iz južne Sedmograške.

Bern, 9. oktobra. (K. u.) »Tempsu« poroča njegov sotrudnik v Bukareštu: Da se zagotovi zasedba vzhodne Sedmograške in obvaruje narodno ozemlje, je sklenil rumunski generalni štab umakniti čete z južnega Sedmograškega in jih razdeliti na mejno gorovje med Braševem in Oršovo. General Basile-Zetton je organiziral nato obrambo štirih vrhov, ki vodijo s transilvanskih planin na rumunsko ravan. Zaradi težav južno od Donave so morali prekiniti ofenzivo na Erdeljskem, se umakati proti meji in zopet popustiti drago plačane osvojitve.

Vojni položaj Rumunije.

Ženeva, 9. oktobra. Po zanesljivih poročilih iz Rumunije so tam v splošnem zelo pobiti, posebno ker Rusija po zadnjih neuspehih, katere v Petrogradu pripisujejo izključno krivdi rumunskega generalnega štaba, pričanja izvajati brezobzirno nasilno gospodstvo. V Bukareštu so mnenja, da Rusija prav nič ne izpolnjuje danih obljub glede na pomoč. »Viitorul« označuje poraze v Dobrudži kot dogodke lokalnega pomena in izjavlja, da Rumunija od zunaj ne pričakuje nobene uspešne pomoči, vsled česar mora generalni štab svoja strategična premikanja omejiti.

Iz Braševa.

Budimpešta, 9. oktobra. Braševski (Kronstadt) državni poslanec dr. Schmidt je izjavil, da Rumuni niso imeli časa, da bi bili v Braševu požigali ali uničevali. Od 41.000 prebivalcev jih je iz Braševa pobegnilo približno 21.000. Može med 17. in 55. letom, so odpravili v prvem tednu rumunskega napada v notranjo Rumunijo.

Braševu, 9. oktobra. Rumunski voji so med begom pometali del topov v reko Aluto. Ogrski črnovojniki so že izvlekli iz vode tri baterije.

Rumuni zaplenjujejo nemško in bolgarsko lastnino.

London, 8. oktobra. (Kor. ur.) »Times« poroča iz Bukarešta: Zaplenili so veliko žito, med njim 50.000 ton koruze, določene Nemčiji, ki so jo razdelili med kmete.

Rumunski roparji.

Budimpešta, 9. oktobra. Rumuni so v Oršovi opleniili stanovanja beguncev. Pravijo, da je bival nekaj dni v Oršovi general Avarescu.

V Dobrudži.

Haag, 9. oktobra. »Morningpost« poroča: Konstanca je oborožena s težkimi topovi z ruskih ladij. V Dobrudži vozijo velike množine streliva in čete.

Rumunski 16 in 17 letni rekruti.

Budimpešta, 9. oktobra. »Dnevnik« poroča z rumunske meje: Rumunski vojni minister je odredil, naj vpoklicani 16 in 17 letni rekruti takoj prisežejo in takoj odrinejo k svojim četam.

Novi ruski napadi zopet odbiti.

Kljub težkim porazom v prvih oktoberskih dnevih na bojni črti Pustomyty—Zubline so Rusi v nedeljo obnovili svoje silovite napade proti nekaterim odsekom tega dela bojne črte. Močan, večurni sipajoči ogenj je vpeljal ogromne napade z množicami, ki so se na enem delu petkrat, na drugem pa štirikrat ponovili. Samo enkrat se je Rusom posrečilo, da so prišli do naših jarkov; vendar so bili v ročnem mezežu poraženi. Tudi tokrat so Rusi, kakor se je nepobito ugotovilo po naših opazovalcih, streljali na lastne čete, da bi jih spravili naprej. Po popolnoma verjetnih izjavah ruskih ujetnikov napram našim častnikom vlada med ruski vojski velika pobitost. Rusko moštvo je preutrujeno in trpi vsled tekoč preskrbovanja. Zanimivo so izpovedi ujetnikov nekega polka, ki se bojuje v Voliniji. Poveljnik tega polka je sklical podrejene častnike in jih pred moštvom ozmerjal, nekaterim pa celo dal zausnice.

Sicer so Rusi na vzhodni bojni črti napadli samo ob Zloti Lipi, jugovzhodno od Brzezanov, in ob prelazu Pantyr, pa so bili vrženi nazaj. V Karpatih so nemške čete pri Ludovi iztrgale Rusom neko višino.

× × ×

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. oktobra. Uradno.

Bojna skupina generala konjenice nadvojvode Karla. V ozemlju Ludove so nemški bataljoni iztrgali Rusom neko višino. Na prelazu Pantyr smo odbili sovražni napad.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavorskega.

Naše postojanke med Svinluchi in Kisjelinom so bile zopet pozorišče močnih ruskih napadov, ki so se na obeh straneh Zaturcov 3 do 4krat zaporedoma ponovili, pa se za sovražnika vnovič s popolnim, z najtežjimi izgubami spremljevanim neuspehom končali.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. oktobra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina maršala princa Leopolda Bavorskega.

Proti delu pred kratkim napadene bojne črte zahodno od Lucka so Rusi včeraj ponovili svoje napade. Na eni točki so imeli uspeh in zopet največje izgube. Tudi tu krvav poraz naših sovražnikov.

Južno od Brzezanov smo odbili ruske sunke.

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla.

V Karpatih smo z nenadnim napadom na Baba Ludovi potisnili naše postojanke naprej in branili pridobljeno ozemlje v ljutem približnem boju.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

7. oktobra. Zahodno bojišče. V smeri proti Zloczowu trajajo dalje ljudi boje pri krajih Pienicki, Hukaloure, (Meinowce). Sovražnik se trdovratno brani proti naši ofenzivi in je pričel s protinapadom. Tam smo ujeli 15 častnikov, 2 zdravnik in 522 mož. Južno od Brzezanov so se polastile naše čete dela sovražnih postojank in so odbile ponovne protinapade nemško-turških čet.

7. oktobra. Severnozahodno od Bubnova, severovzhodno od Svinuhov, je poizkušal močan nemški oddelek, da nas prepodi iz nekega nemškega jarka, ki smo ga pridobili, a naš ogenj ga je odbil. Ob Cenievcih in ob Zloti Lipi v okolici krajev Szybalin—Potutory—Mieczyszców se nadaljuje boji. Sovražnik poizkuša, da bi zopet pridobil pridobljeno ozemlje a štiri protinapade smo odbili z velikimi izgubami zanj. Pri Zloti Lipi je bilo šest zračnih bojev; podporočnik Orlov in poročnik Jan-

čenko sta med njimi zasledujoč eno so-vražnje letalo metala uspešno zažigalne bombe nanj in ga sestrelila; letalo je padlo na tla zavito v črn dim.

Nova mostova čez Vislo.

Dneš. t. m. so blagoslovili v navzočnosti maršala nadvojvode Friderika dva nova mostova čez Vislo. Most pri Demblinu je dolg 415 m, most pri Pulavih je pa še enkrat daljši.

Rusko vojno posojilo odgodeno.

Frankobrod, 9. oktobra. Iz Petrograda se javlja: Finančno ministrstvo je naznanilo, da so odgodili rusko vojno posojilo treh tisoč milijonov.

Krepka nemška obramba ob Sommi.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. oktobra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeldmaršala vojvode Alberta Virtemberškega.

Blizu obrežja in južno od Yperna, ka kor tudi na bojni črti Artois vojne skupine prestolonaslednika Ruperta se je živahno streljalo in so delovale patrulje.

Silna bitka ob Sommi traja dalje. Skoro da so naši združeni sovražniki še povili svoje napore, tem občutnejši je zanje težak, izgubopoln poraz, ki sta ga jim zadali junaška pehota in močna artiljerija armade generala pl. Belowa. Niti najmanjšega dela jarka na 25 km široki bojni črti nismo izgubili. Posebno srdito in v kratkih presledkih so Angleži in Francozi ne ozi-rajč se na svoje izredne izgube naskakovali med Gueudecourtom in Bouchavesnesom. Čete generalov pl. Böhma in pl. Garniera so jih vsakokrat brez izjeme odbile. Pri Le Sarsu smo pri čiščenju nekega angleškega gnezda ujeli 90 mož in zaplenili 7 strojnih pušk.

Artiljerijski boj je bil tudi severno od Ancre in v posameznih odsekih južno od Somme, tako na obeh straneh Vermando-villerja, srditejši.

Bojna črta nemškega cesarje-
viča.

Obsežne nemške razstrelbe v Argonih so porušile francoske järke v znatni širini. Vzhodno od Moze je obojestranski ogenj zopet vidno oživel.

Najskrajnejši napor vseh sil zahteva tudi od naših letalcev v poizvedovalni službi in pri zato potrebnih obrambnih poletih izredno delovanje. Težka naloga poizvedovalnih letalcev se more izvršiti le, če bojni letalci zadržujejo sovražnika v daljavi. Zračni boji, katerih je bilo toliko, kot doslej še nikdar, so bili za nas uspešni.

Mi smo izgubili septembra 20 letal v zračnem boju, eno letalo pogrešamo. Francoska in angleška izguba znaša v zračnem boju 97 letal, s tal je bilo sestreljenih 25, neprostovoljno jih je v naših črtah pristalo 7, skupno 129 letal. Razdeli se približno v enakih delih na naše in sovražno ozemlje.

Prvi generalni kvartirni mojster:
pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

7. oktobra ob 11. ponoči: Naša pehota je skupno z angleško armado izpadla se-verno od Somme iz bojne črte Morval—Bouchavesnes in je sijajno dosegla svoj na-padalni smoter; z našo črto smo napredovali 1200 metrov severovzhodno od Morvala in obsega zahodna slemena gorskega hrbta Saily—Saillisel, celo cesto v Bapaume na približno 200 metrov od vhoda v Saily in se razteza na zahodnih in južno-zahodnih robovih gozda Saint-Pierre—Vaast v smeri na višino 130 južno od Bouchavesnes. Dozdaj smo našli nad 400 ujetnikov, med njimi 10 častnikov in 15 strojnih pušk. Naše baterije so name-rile osredotočen ogenj na močna sovražna zbiranja severno od Saillisela. Južno od Somme in na desnem bregu Moze ljuti topovski boji. Z ostale bojne črte se nič ne poroča.

Belgijsko poročilo. Z bojišča se nič ne javlja.

8. oktobra ob 3. popoldne: Deževna noč brez kakega važnega dogodka. Ob Somme so Nemci le malo odgovarjali.

Letalna služba. Francoska letala so mnogokrat poletela, da so urejala streljanje; odkrila so veliko delujočih sovražnih baterij. Ob Somme so se zapletli v šest bojev; obstreljevala so Moislains in gozd Vaux severno od Peronne.

8. oktobra ob 11. ponoči: Ob Somme od časa do časa obstreljevanje na obeh straneh. Po močni topovski pripravi so napadli Nemci naše nove postojanke za-hodno od Saily—Saillisel, a napadalne va-love je zrušil naš zapiralni ogenj; naših jarkov zato niso mogli doseči.

Na Woevre so obstreljevali naši težki topovi sovražne transporte in tabore ka-kor tudi kolodvor Thiaucourt.

Belgijsko poročilo. Pri Dixmuidenu in pri Steenstraete je podnevi delovalo poljsko in topništvo v jarkih. Južno od Nieu-porta so obstreljevale belgijske baterije neko nemško baterijo, ki je delovala vzhodno od mesta.

Angleško uradno poročilo.

7. oktobra. Skupno s Francozi smo na našem desnem krilu napadli popoldne s ceste Albert—Bapaume do Loesboeuf; z našo črto med Gueudecourt in Loesboeuf smo napredovali 600 do 1000 jardov. Vzeli smo vas Le Sars in smo napredovali vzhodno in zahodno od tam.

8. oktobra popoldne. Sinoci je izvedel sovražnik protinapad na našo novo postojanko severno od Loesboeuf in je pridobil mali del izgubljenih jarkov. Na drugih mestih smo si zagotovili, kar smo pridobili. Le Sars je zdaj popolnoma v naših rokah. Nad 500 mož smo do zdaj ujeli. Severno in severovzhodno od Courcellette smo z našo bojno črto znatno napredovali.

8. oktobra zvečer. Naša bojna črta se je nahajala južno od Ancre podnevi posebno pri Gueudecourtu in Le Sarsu pod težkim ognjem. Napredovali smo s svojo bojno črto južnozahodno od Gueudecourta. Sovražnik je zjutraj zopet napadel »Švabsko utrdbo«, a uspel ni. Severno od pota iz Courcellette v Warlencourt divja resen boj. Pridobili smo nekaj prostora. V zadnjih dveh dneh se je povišalo število ujetnikov na 13 častnikov in 866 mož.

Kljub neugodnemu vremenu so naša letala dobro delovala; en naš stroj pogrešamo.

Račun o ofenzivi ob Somme.

Haag, 9. oktobra. Razni angleški listi delajo zdaj bilanco o ofenzivi pri Somme. Prvotno veselje in radost sta utihnili. List »Evening News« piše: Med silovitim bojem, ki je bil tako krvav, da mu ni zgle-da, smo lahko zadovoljni s tem, kar smo do-segli. Osvojili smo nad 100 štiriraskih kilo-metrov, zaplenili 92 lahkih in 29 težkih topov in nekaj sto strojnih pušk; izgubili smo pa 427.831 vojakov (skupno s 30.062 čast-niki), ki so mrtvi, ranjeni ali pa ujeti. Ta cena se nam zdi dovolj visoka. Upamo, da Nemci zdaj ne bodo več mogli za zdaj vzetimi postojankami zgraditi enakovred-nih postojank. Če bomo morali za bodočih 100 štiriraskih kilometrov zopet plačati tako visoko ceno, bi to globoko oslabilo angleško bojno moč.

Topovski boji ob Somme.

Kodanj, 9. oktobra. Iz Pariza javljajo, da so pričeli topovi ob Somme zopet delo-cati s strašno silo. Lepo vreme pospešuje njih nastop. V zadnjih 36 urah je dosegel topovski ogenj tak višek, da se gromenje topov v Parizu razločno čuje.

Oklopni francoski monitorji na Sommi.

Haag, 9. oktobra. »United Press« piše: Napad Francozov proti Mont St. Quentin je nova in značilna posebnost, ker je za istočasni napad na suhem in na vodi. Po Sommi vozijo oklopni monitorji, ki se vsak dan udeležujejo obstreljevanja in sodelujejo pri skupnih napadih.

Anglija tvornica streliva.

London, 8. oktobra. (Kor. ur.) Muni-cijsko ministrstvo je odredilo, da se mora prekiniti zasebno zidanje, ker potrebujejo delavce, da grade munijske tvornice in ker se zelo vprašuje po jeklu v vojne na-mene.

Boji v Macedoniji.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 8. oktobra. Uradno:

Po krvavem porazu, ki smo ga zadali 6. oktobra 12. sovražnim bataljonom na bojni črti vasi Gradecina in Kenali, je so-vražnik zopet ponovil svoje napredovalne poizkuse. V tem odseku je bil včeraj to-povski ogenj le slab. Sovražna pehota je zopet poizkušala prekorati črto pri Sko-čivarju, a smo jo odbili z izdatnimi izgu-bami zanjo. V dolini Moglenica ljuto ob-streljevanje cele črte. Na obeh straneh Vardarja in na vzhodju Belašice Planine slab topovski ogenj. Ob Strumi se položaj ni izpremenil. Ljut naš topovski ogenj je razkropil več sovražnih pehotnih in kon-jenjskih oddelkov, ki so nameravali poizve-dovati; prisilil je tudi dva oklopna avto-mobila, da sta se morala vrniti. Ob egejski obali je mirno.

Sofija, 9. oktobra. Uradno se poroča: Zahodno od železnice Lerin-Bitolj obi-čajen topniški ogenj na obeh straneh. Vzhodno od te železniške proge je otvorilo sovražno topništvo na naše postojanke od Kenali do Skočivarja orkanu podoben ogenj; v njegovem varstvu je »prekoralo« nekaj sovražnih bataljonov črno, a izvedli smo takoj protinapad. Boj še traja. V do-lini Moglenica boj s topovi in z minami na obeh straneh. Vzhodno in zahodno od Var-darja in na vzhodju Belašice Planine slabo delovanje topništva. Z našim ognjem smo razkropili več sovražnih stotnij, ki so se utrdile pri vaseh Sokolovo in Radin. Na bojni črti ob Strumi boji med patruljami. Ob obali Egejskega morja je mirno.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. oktobra. Uradno: Zahodno od železnice Bitolj — Flori-na smo odbili sovražne napade. Vzhodno od železnice se je spvažniku posrečilo, da se je ustalil na levem bregu Črne. Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Srbsko uradno poročilo.

7. oktobra. Po jutem boju so se po-lastile naše čete ob 6. uri popoldne so-vražnih postojank severno od Požara in prisilile Bolgare, da so morali hitro be-žati. Boj se je tako nadaljeval, da smo se ustalili na Dobrem Polju, ki je zelo važna obmejna zapora, katero so smatrali Bolga-ri vsled njene narayne moči in utrdb za nepremagljivo. Precej sovražnikov smo ujeli, naš plen je velik. Na ostali bojni črti je močno delovalo naše topništvo; naši prednji oddelki so napredovali.

Francosko uradno poročilo z Balkana.

8. oktobra. Boji se nadaljujejo na črti ovinek Črne do Prespa jezera. Srbske čete so zasedle vrh Dobropolje. Francoske čete gospodarijo ozemlju od Kisova do gore Baba.

Lahi v Epiru.

Amsterdam, 9. oktobra. (Koresp. ur.) »Morning Post« javlja iz Aten 7. t. m.: Lahi zasedajo vedno več zemlje v Epiru. Veliki pas obali nasproti Krfu so že zasedli. V Janini nastanjeni V. grški armadni zbor se je pripravil na odhod. Po nekem drugem poročilu lista »Morning Post« iz Aten se je podal italijanski poslanik k načelniku zunanjega ministrstva, katerega je obve-stil, da se zasedbo mest na južnem Epiru izključno namerava zavarovati hrbet ita-lijanski armadi pri Valoni in da ne name-ravajo kršiti uradnih zagotovil atenski vla-di glede na Epir.

Rusko umikanje iz južne Perzije.

Curib, 9. oktobra. Milanski »Corriere della sera« poroča: Strategično umikanje Rusov iz južne Perzije in iz Ispahana bo povzročilo, da bodo morali Rusi popustiti Teheran. Bodoča ruska obrambna črta leži šele 100 km severovzhodno od Teherana. »Secolo« javlja, da je poslanikom spo-razuma naročeno, naj se pripravijo na od-hod iz Teherana.

× × ×

Ta poročila potrjujejo, kar je pisal »Berliner Tageblatt« takrat, ko je bil osvo-jen Ispahan: »Nastop Bahtiarov na južnem krilu ruske bojne črte je zapečatil usodo ruske armade v Perziji. Znano je, da so Rusi sanjali o pohodu v Bagdad; ta senj se je zblinil; o napredovanju Rusov proti Bagdadu ne govore več niti ruski listi.

Grška.

Poslovni kabinet?

Zeneva, 9. oktobra. »Matin« poroča iz Aten: Kralj je sprejel Gunarisa in Rhal-lisa. Rhalis je izjavil po avdienci dopisni-ku »Matina«, da bo nova vlada poslovni kabinet. Ententi sovražno časopisje na-pada entento in piše, da je Francija rabelj vseh malih narodov.

Ententa zasede Atene?

Nek atenski list poroča, da so zavez-niki sklenili zasedati Atene.

Lambros ministrski predsednik?

Amsterdam, 9. oktobra. (K. u.) Reu-ter poroča iz Aten, da je profesor Lam-bros prevzel sestavo kabineta. (Lam-bros je profesor na atenskem vseučiliš-ču.)

Venizelos na Mitlenah.

Zeneva, 9. oktobra. (K. u.) Francoski listi poročajo iz Aten, da so Veni-zelos, Konduriotis in Dangles došli na Mitilene, kjer jih je prebivalstvo nav-dušeno sprejelo. Neki konjeniški polk v Larisi se je priklopil gibanju narod-ne stranke v Solunu.

Na Mitlenah.

London, 9. oktobra. (K. u.) Reuter: »Morning Post« javlja dne 6. oktobra z Mitilen: Položaj prebivalstva postaja re-sen. Odkar so odpadli otočani od vlade v Atenah, niso pripeljali nobene moke več. Boje se, da bodo čez en teden brez kruha. Pred pekarijami so vedno izgredi. Angleško brodovje dobavlja moko mestu in bol-nišnici. Položaj je tim resnejši, ker biva na otoku 70.000 grških beguncev iz Male Azi-je; 50.000 med njimi jih je odvisnih od javne dobrotelosti. Sodi se, da bodo 20 tisoč beguncev, ki so v vojaški starosti, mobilizirali in jih odvedli v Solun.

Francoski sami natočili napad na poslanstvo.

Curib, 9. oktobra. V Atenah so se vršile velike demonstracije proti spo-razumu in za kralja. Prizorili so jih rezervisti. Povod temi demonstracijam, ki se pričele zvečer in trajale celo noč, je dala objava izida sodne preis-kave v zadevi napada na francosko po-

slaništvo, katerega je francoski posla-nik pripisoval gunaristom in zahteval od vlade zadoščenja. Grški policiji se je posrečilo prijeti voditelja tega na-pada v osebi rezervnega desetnika Ka-nelopula. Ta je priznal: Dan pred na-padom me je nek uradnik francoskega poslanstva pozval, naj se z množico tovarišev zberem pred poslaniškim po-slopjem in naj streljamo. Meni in 20 tovarišem so obljubili 50 drahem, med tem ko nam je samokrese preskrbelo poslanstvo. Z 20 krečanskimi begunci sem izvedel naročni napad. Plačilo se nam je izplačalo v neki kavarni. Last-nik kavarne in en natak sta bila pri-či tega dogodka.

Na morju.

Podmorski čolni osrednjih velesil po-topili 25 parnikov in ladij.

New York (Newport), 9. oktobra. (K. u.) Reuter: Iz svetilnika v Nantu-cketu se poroča, da je bilo 9 ladij po-topljenih; trije podmorski čolni delu-jejo. Neki potnik s parnika »Stefano« pripoveduje, da je ta parnik ustavil podmorski čoln »U 61«.

St. John (Neu Fundland), 9. okto-bra. (K. u.) Reuter: Parnik »Stefano« (3449 ton) je bil potopljen blizu New Yorka. Na krovu je bilo 30 ameriških potnikov, med njimi 4 ženske.

London, 9. oktobra. (K. u.) Reuter: »Lloyd« sodi, da je bil potopljen an-gleški parnik Jupiter (2124 ton).

Boston, 9. oktobra. (K. u.) Potop-ljen je bil angleški parnik Hing Town; neki ameriški rušilec je rešil posadko; neki drugi rušilec je rešil posadko pa-rika »Westpoint«.

New York, 9. oktobra. (K. u.) Listi javljajo: Ob obali Massachusettsa sta bila potopljena nizozemski parnik »Blommersdijk« in norveški parnik »Christian Knudson«. Posadki so rešili.

Berlin, 9. oktobra. (K. u.) Neki nemški podmorski čoln je potopil od 5. ok-tobra v Kanalu 7 sovražnih trgovskih ladij s skupno vsebino 4131 ton; radi vožnje tihotapskega blaga 3 nevarne parnike z 2357 tonami. Neki drugi pod-morski čoln je potopil 4. oktobra ob angleški obali tri angleške ribiške ladje.

Potopljeni transportni parnik z 2000 vojak.

Pariz, 9. oktobra. (Kor. ur.) »Agence Havas«: Neki podmorski čoln je potopil 4. t. m. transportni parnik »Gallia« (14.966 t.), ki je vozil približno 2000 francoskih in srbskih vojakov. Kolikor je do zdaj znanega, so rešili 1362 mož. Torpedo je povzročil eksplozijo v munijskem skladišču in uni-čil tudi brezžično brzojavno postajo, vsled česar je bila ladja odrezana od vsake zveze.

Usodna zmota »nevtralnega« parnika.

Kodanj, 9. oktobra. (Kor. ur.) Ko se je pojavil danski podmorski čoln »Dykke-ren« pri Taarbaeku izpod morja, je zavo-zil vanj neki norveški parnik in ga potopil. Tri mornarje podmorskega čolna so rešili.

Severna Amerika se zopet izmuzala.

Kodanj, 9. oktobra. »Daily News« po-ročajo iz Washingtona: Švedska vlada je uvedla pogajanja z ameriško vlado, da se pridruži skupnemu protestu nevtralcev proti angleški zavori na morju. Ameriška vlada je odgovorila, da se drži starega ameriškega izročila in ne sklone nobene zveze proti kaki velesili.

Dnevne novice.

Ob smrti namestnika deželnega glavarja v deželnem zboru, gospoda baronea Leopolda Liechtenberga so iz-rekli sožalje deželnemu odboru kranj-skemu ministrski predsednik grof Stürgkh, deželni odbor Tirolski in de-želni odbor Solnograški.

Dobernig načelnik nemškega »Na-tionalverbanda«? Nekateri nemški listi poročajo, da bo v kratkem odstopil pred-sednik nemškega »Nationalverbanda« po-slanec dr. Gross in da bo novi predsednik poslanec Dobernig.

Padel je junaške smrti dne 19. septembra 1916 pri Novi vasi na Dober-dovski planoti c. kr. štabni narednik Anton Močan, posestnik v Kočarij pri Kostanjevici na Dolenjskem. Zapu-stil je ženo ter 5 malih otročičev. Boril se je za prelubo domovino v Srbiji, Ga-laciji in čez 7 mesecev na soškem bojiš-ču. Bil je od začetka vojske na bojišču ter bil pri predstojnikih in moštvu zelo priljubljen. On je razumel, kako se mo-ra vojak vzgojiti; ker je bil tudi sam vojak, krščanski mož in junak od nog do glave. Z njegovo hrabrost je bil od-likovan s srebrno hrabrostno svetinjo I. in II. reda in z bronasto hrabrostno svetinjo. Čast junaku! Sožalje žalostni družini!

+ Za nabiranje divjega kostanja, želoda in žira se obrača deželna vlada do vseh zemljiških in gozdnih posestnikov, prav tako vobče do prebivalcev dežele Kranjske z nujnim pozivom, naj nabirajo divji kostanj, želod in žir ali naj ga dovolijo nabirati ter ga oddajati nabiralnicam, določenim za prevzemanje. Za 100 kg čiste teže zrelega, zdravega sadeža, brez primesti prsti ali listja, se bodo plačevale v gotovini ali proti potrdilu te cene: Za divji kostanj 20 K, za želod 35 K, za žir 85 K. Prevzame se vsaka, tudi najmanjša množina; vsakomur je dano na prosto voljo, da vreče, potrebne za doposiljatev, po najbližji c. kr. orožniški postaji brzojavno zahteva pri c. in kr. vojaškem oskrbovališču v Ljubljani. Nakup, oziroma prevzem tega gozdnega sadeža je na Kranjskem poverjen: 1. c. in kr. vojaškemu oskrbovališču v Ljubljani (Cesta na Kodeljevo); 2. vsem c. in kr. vojaškim oddajališčem živil na Kranjskem; 3. c. kr. okrajnim glavarstvom dodeljenim kmetijskim častnikom. — C. kr. deželna vlada se obrača na patriotično mišljenje prebivalcev dežele Kranjske, ki se je izkazalo že tolikokrat, da uvaža ta resni poziv v resnem času ter se udeleži nabiranja.

— Prodaja sladkorja. Izšel je ukaz c. kr. deželne vlade o določitvi najvišjih cen za potrošni sladkor v prometu na debelo in drobno. Več jutri.

— Iz Tržiča. Umrli je 6. t. m. bivši šofer tovarnarja gosp. Glanzmanna Luka Jazbec. Nakopal si je bolezen malarijo v Albaniji. Prišedši domov na dopust je smrtno obolel. Imel je vojaški pogreb. — 8. t. m. je umrla gospa Frančiška Ruech, soproga tukajšnjega trgovca in gostilničarja. Ž njo je legla v grob ena izmed onih žena, katere sv. pismo imenuje krepotne žene. Naj počiva blaga žena v miru! Rodbini najiskrenejše sozljaje!

— Padel je na italijanskem bojišču starešina hrv. kat. akad. društva »Domagoj«, rez. poročnik Niko Miletič.

— Napadalec na pokojnega prestolonaslednika umrl. Pred par dnevi je umrl v vojaškem zaporu v Möllersdorfu eden izmed tovarišev atentatorja Principa na pokojnega prestolonaslednika in njegovo soprogo — Mitar Kerović, kateri je bil obsojen v dosmrtno ječo.

— Umor v slovenski ameriški koloniji. Dne 13. avgusta izvršil se je v slovenski koloniji v Clevelandu umor. Iz nevidne strani je počil strel, na kar se je Lojze Zele, ki je stal pred neko bolnišnico, mrtev zgrudil na tla.

Ljubljanske novice.

Ij Deželni šolski nadzornik v Lichenthurnovem zavodu. Preteklo nedeljo je doletelo Lichenthurnov zavod nenadejano odlikovanje in veliko veselje. Prišel je deželni šolski nadzornik, visokočastiti gospod dr. Mihael Opeka in opravil ob 8. uri zjutraj šolsko sv. mašo. Ob tej priliki je imel prelep cerkveni govor, v katerem je navduševal učenke k pridnemu, vstrajnemu učenju, goreči molitvi in čednostnemu življenju. Učenke si bodo njegove besede dobro zapomnile. Tako je gospod deželni šolski nadzornik tudi tu zopet pokazal, kako zelo mu je pri srcu šolska mladina. Bog mu obilo plačaj njegovo požrtvovalnost in blagoslovi njegovo plemenito delo!

Ij Zvonove v vojne namene so začeli danes pobirati iz stolpa mesne župne cerkve sv. Jakoba. Vzamejo štiri, in sicer velikega (3300 kg), drugega (2356 kg), tretjega (1657 kg) in šestega, malega (420 kg). Skupna teža 7733 kg. Zvonovi so bili vlti in v stolp obešeni leta 1897. Pri sv. Florijanu vzamejo dva. Velikega (1089 kg) in malega (302 kg). Vltita sta bila leta 1847.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marjeta Štrus, mestna uboga, 92 let. — Oroslav Bernatovič, trgovec, 72 let. — Uršula Borštnik, služkinja, 32 let. — Dorica Petrič, hči železniškega poduradnika, 10 let. — Daniel Rozsa, pešec.

Ij Razpored prodaje krompirja pri mestni aprovizaciji. Za tretji okraj se bo krompir oddajal v sredo in četrtek po sledečem razporedu. V sredo dne 11. oktobra t. l. od 8. do 9. ure dopoldne št. 1 do 120; od 9. do 10. ure št. 121 do 240; od 10. do 11. ure št. 241 do 360; popoldne od 2. do 3. ure št. 361 do

480; od 3. do 4. ure št. 481 do 600; od 4. do 5. ure št. 601 do 720. V četrtek dne 12. oktobra t. l. dopoldne od 8. do 9. ure št. 721 do 840; od 9. do 10. ure št. 841 do 960; od 10. do 11. ure št. 961 do 1080; popoldne od 2. do 3. ure št. 1081 do 1200; od 3. do 4. ure št. 1201 do 1320; od 4. do 5. ure št. 1321 do 1440.

Ij Dodatno naznanilo trgovin za prodajo moke. Tekoči teden bodo prodajali moko, in sicer: V VII. okraju na štev. 3101 do 3600 g. Mlakar, Spodnja Šiška št. 224 in v VIII. okraju na št. 4001 do 4600. g. Šarabon, Martinova cesta 14. V ostalem ostanejo objavljene trgovine in njim odkazane številke neizpremenjene. Trgovci v moko se naprošajo, da vpišejo te spremembe v svoje zaznamke trgovin, da bodo stranke o tem obveščene.

Ij Oglasil se je iz ruskega ujetništva realce enoletnik Joško Petrič. Piše, da je bil 28. julija ujet. Naslov je zbrisan. Srčno pozdravlja vse prijatelje in znance.

Primorske novice.

Bivši goriški deželni poslanec umrl. V petek, dne 6. t. m. je umrl v Cerknem bivši deželni poslanec in župan v Cerknem Anton Kosmač. Pokoj njegovi duši.

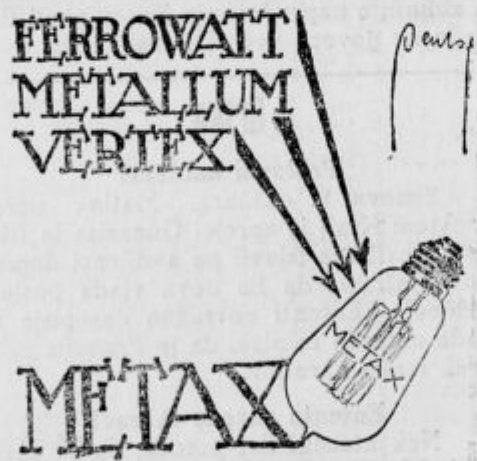
Več goriških beguncev, kateri so se nastanili v ljubljanskem mestu in okolici, so dobili delo v tukajšnji tobačni tvornici. Videti je bilo več družin beguncev, ki so prišle iz Trnovskega pri Gorici. Potovali so celo pot z vozovi, z vpreženimi voli in kravami do Ljubljane. Gredo naprej na Dolenjsko. Nekaj dobrih za delo sposobnih družin beguncev, posebno oni, kateri imajo svojo živino (vole), dobijo še nekaj stanovanj pri kmetih v Škofelji in v tamkajšnji okolici.

Županstvo šempas pri Gorici se je preselilo v Ljubljano, Poljanska cesta 73 v pritličju.

Kuracijski urad Nabrežinski se nahaja sedaj na Ježici. Pisati je na naslov: Jožef Vodopivec, kurat, na Ježici pri Ljubljani.

Več različnih stanovanj za begunce je še dobili. Pojasnila daje g. F. Batjel, Ljubljana, Cesta na Rožnik št. 29.

2400 vagonov krompirja je obljubil »Lavoratore« Tržačanom. Še bolj razveseljuje pa je, da ga je obljubil prodajati po 20 vin kg. Rekel je, da ga je za enkrat že 80 vagonov na potu. 2400 vagonov krompirja bi prišlo v razmerju 100.000 prebivalcev na vsako glavo najmanj 200 kg.

Glasovirje,
pianine,
Phonola,
električne glasovirje,
Orchestrione
i. t. d.
S. KMETETZ
Ljubljana Kolodvorska ul. 26.

1 Ltr dobrega olja

si lahko naredi vsak sam brez vsakega truda, če naroči pri meni en zavitek

„Morskega mahu“

iz katerega se da narediti liter dobrega olja, ki se popolnoma nič ne razlikuje od navadnega olja. En zavitek stane K 1.—

Pošilja se najmanj 6 zav. po povzetju. Trgovci precejšen popust!

Razpošiljalnica **Ivan Urek**,
Ljubljana, Mestni trg 13.

Na prodaj sta pod ugodnimi pogoji dve hiši z gospodarskim poslopijem.

V hišah se nahaja gostilna, kavarna in zaloga piva ter zasebna stanovanja. Gostilniški prostori so zelo pripravo razdeljeni; poleg hiš se nahaja velik, zaraščen, senčnat vrt, zidano kegljišče. V gospodarskem poslopiju se nahajajo hlevi za domačo in tujo živino, velika ledenica, skladišče in tri sobe za posle. Radi njih razsežnosti in po legi pa sta hiši tudi pripravni z izvrševanje mesarje, pekarniki ali katerokoli trgovine. Ker lastnik radiabolezni posestva ne more nadzorovati, proda isto po zmerni cení. Kupcem daje pojasnila lastnik Valentin Scagnetti, Ljubljana, Seienburgova ulica št. 6.

Zdrava dojilja

katera je porodila v tem mesecu, se sprejme v dobro hišo v Ljubljani, proti dobri plači. Samo pismene ponudbe naj se pošiljajo na M. R. L., Franca Jožeta cesta št. 16, I. nadstropje, vrata št. 4.

Prodajalka

izurjena v špecer, in manufakt. stroki, vešča obeh deželnih jezikov, išče primernege mesta, najraje kje na deželi. Vstopi lahko takoj ali po dogovoru. Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo pod št. 3325.

Zamaške

nove in stare **kupi** vsako množino
tvrdka **JELAČIN & Ko.** Ljubljana
ljubljska industrija probkovih zamaškov.

Dva konja

stara po 5 let, 15 pesti visoka, sigurna
v porabi, sta **naprodaj**. Več se
2394 poizve: Ljubljana, Karlovska cesta 11.

Jubilejne ustanove.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko razpisuje za leto 1916:
a) osemnajst cesarja Frana Josipa ustanov (8 po 50 K in 10 po 20 K) za uboge onemogle obrtnike vojvodine Kranjske; b) štirinajst cesarja Frana Josipa ustanov (4 po 50 K in 10 po 20 K) za uboge onemogle obrtnike vojvodine Kranjske; c) pet cesarice Elizabete ustanov po 40 K za uboge onemogle vdove kranjskih obrtnikov; ter d) pet cesarja Frana Josipa ustanov po 20 K za uboge onemogle vdove kranjskih obrtnikov in trgovcev.

Prošnje naj se pošiljajo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 10. novembra 1916. Priloži naj se jim od občinskega in župniškega urada potrjeno dokazilo, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma, da je prošiteljica onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Kačfen Bernatovič naznanja v svojem, v imenu svoje hčerke Elize ter v imenu vseh ostalih sorodnikov pretužno vest, da je njen iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, brat, stari oče, svak in stric, gospod

Oroslav Bernatovič

trgovec

dne 9. oktobra t. l. ob 5. uri popoldne, previden s tolažili sv. vere bogu vdano preminul. Truplo nepozabnega pokojnika se bode v sredo dne 11. oktobra 1916 ob 4. uri popoldne v hiši žalosti, Mestni trg št. 5, slovesno blagoslovilo in nato položilo na pokopališču pri Sv. Križu v lastni grobnici k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bode brala v četrtek dne 12. oktobra 1916 ob 8. uri dopoldne v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1916.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Tvrdka J. C. Mayer naznanja tem potom tužno vest, da je njen večletni, zvesti sotrudnik gospod

Janko Verbič

računski podčastnik I. razr. nekega peh. polka

dne 29. septembra t. l. na ruskem bojišču podlegel zavratni bolezni.

Prerano za domovino umrlemu bomo vsakdar ohranili časten spomin.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1916.

2400

Naš ljubljeni sin, oziroma brat in svak, gospod

Janko Verbič

črnovojniški rač. podčastnik pri nekem diviz. poveljništvu

je dne 29. septembra t. l. podlegel bolezni, ki si jo je nakopal na severnem bojišču.

Počiva na pokopališču ruske cerkve v Karasinu. Sv. maše zadušnice se bodo brale v trnovski župni cerkvi v četrtek 12. oktobra ob 8. uri.

Priporočamo ga prijateljem in znancem v blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 9. oktobra 1916.

Apolonija Verbič,
matl.

Zelija šavnik roj. Verbič,
sestra.

Dr. Karl šavnik,
c. kr. sekcijski svetnik
svak.

Mesto posebnega obvestila.